

TESTE PENTRU EVALUAREA NAȚIONALĂ

clasa a IV-a

- Limba și literatura română
- Matematică

Ediția a III-a

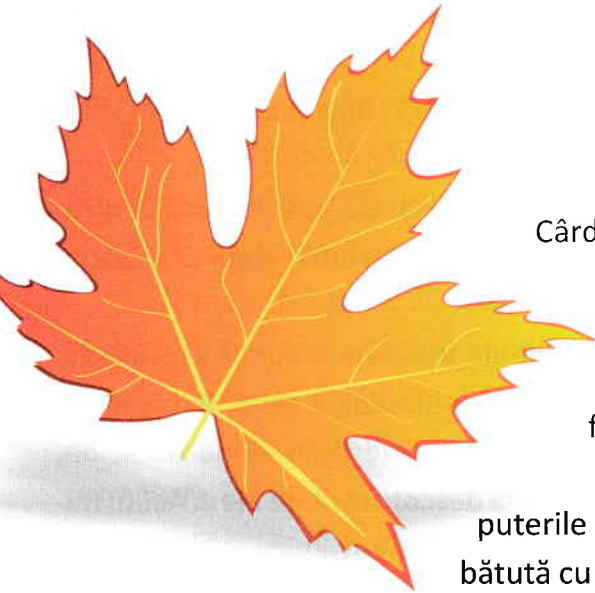
Limba și literatura română

Cuprins

Testul 1	Frunza curajoasă	5
Testul 2	Vânturile din România	11
Testul 3	Regina albinelor	16
Testul 4	Meserii uitate	21
Testul 5	A venit primăvara!	26
Testul 6	Cum a fost domesticită pisica?	33
Testul 7	Ciobănilă	38
Testul 8	Ce este Soarele?	43
Testul 9	Adevăratul prieten	48
Testul 10	Miracolul de lângă noi – stupul albinelor ...	54
Testul 11	Visul lui Tigruț	60
Testul 12	Rase de câini	66
Răspunsuri	72

- Citește cu atenție textul de mai jos!

Frunza curajoasă

Soarele abia se mai zărește pe cerul plumburiu. Cârduri de ciori croncăne gălăgioase prin aer, prevestind parcă ceva rău. Pădurea dezgolită tremură la cea mai mică adiere de vânt. Totul e pustiu: nici ciripit de păsărele, nici zumzet de albine, nici fluturi... Nimic. Doar... o frunză...

Se leagănă pe ramul înghețat, dar se ține din toate puterile să nu o ia vântul, să nu o strivească gerul. Nu se va da bătută cu una, cu două. Pentru nimic în lume nu-și va părăsi ramul.

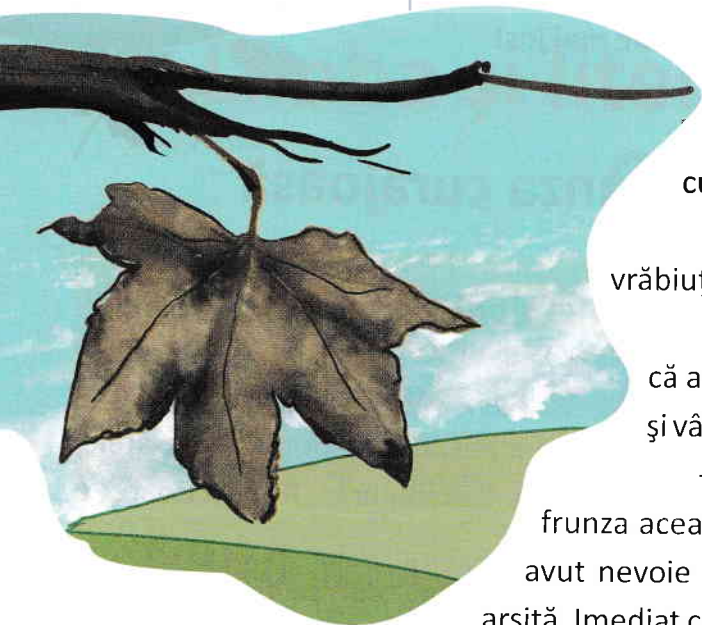
Odată cu venirea toamnei, arborele a rămas dezgolit, fără veșmintele cele verzi. Ar fi prea de tot să-l părăsească și ea. S-a născut în el și a crescut hrănindu-se cu seva lui și e datoare să-i arate recunoștință. Gerul și vânturile reci au ruginit-o și au încrețit-o, încât nu o mai recunoști.

Cât de frumoasă era când abia se desfăcuse din mugur!... Cât de frumoasă era când soarele îi încălzea trupul cel firav! Dar... nu-i pare rău de nimic. Bineînțeles, ar fi putut să plece alături de surioarele sale atunci când vântul le-a smuls rând pe rând și le-a purtat în brațe ca pe bebeluși, apoi le-a așternut jos, pe pământul rece și jilav, la rădăcina copacului. Acum, toate dorm liniștite sub plapuma de zăpadă. Probabil se simt bine, se odihnesc, nu au nicio grijă. Fiecare însă cu destinul său. Ea și-a ales singură soarta.

Nu a știut niciodată ce înseamnă adevăratul frig. Acum o știe din plin. Nici singurătatea nu a știut ce înseamnă. Cu toate că acum este alături de ram, ramul mereu rămâne tăcut. Nu este prea vorbăreț, așa că nu are cu cine să poarte o conversație. Își amintește cu nostalgie de zilele când foșnea fericită împreună cu celelalte frunze la fiecare adiere de vânt. Șușoteau, șușoteau și, doar înainte de furtună, tăceau mâlc. Furtuna trecea, trecea spaima de a nu fi smulse de ploaie și vânt, apoi iarăși se puneau pe șușotit. În hainele lor se adăposteau o mulțime de păsărele care cântau atât de frumos la revărsat de zori! Cântau triluri dumnezeiești!

Cântătoarele au plecat rând pe rând, rămânând doar câteva vrăbiuțe care uneori se așază pe rămurica sa.

– Priviți! zise una dintre vrăbiuțe într-o zi. O frunză foarte curajoasă. E aproape la fel de curajoasă ca și noi.

– Și de ce e curajoasă? întrebă curioasă altă vrăbiuță.

– Păi, cum de ce? Nu a dat dovadă de curaj pentru că a rămas alături de arbore, înfruntând gerul, zăpada și vântul?

– Cine are nevoie de asemenea curaj? Credeți că frunza aceasta naivă îi folosește pomului la ceva? Arborele a avut nevoie de frunze doar atunci când risca să fie uscat de arșiță. Imediat ce riscul a trecut, s-a descotorosit de ele... Acum nu mai are nevoie de frunze pentru că nu-l mai ajută cu nimic.

Cât de mult au durut-o vorbele acelei vrăbiuțe... Îi trecuse prin gând chiar să se lase smulsă de vânt. Și ar fi făcut-o... dacă nu auzea glasul ramului:

– E mult de când nu am mai vorbit, șopti el. Noi, ramurile, prin bucurii și tristeți trecem în tăcere. Nu ne place să ne arătăm emoțiile... Acum însă, când te văd atât de tristă, trebuie să-ți vorbesc. Vreau să-ți mulțumesc pentru curajul de care ai dat dovadă! Recunoștința ta mă copleșește. Te rog să nu pleci! Te voi ajuta să rezisti până la primăvară! Iarna își are farmecul ei. Vei vedea lucruri minunate! Te rog să rămâi alături de mine!

Acestea au fost singurele cuvinte pe care i le-a spus ramul. De atunci nu i-a mai vorbit. Dar ea știe că doar el o ține să nu fie smulsă și dusă de vânt.

Când cerul a început să cearnă primii fulgi, frunza a înțelese că a nimerit într-o lume de poveste. Nu mai simțea nici frig, nici singurătate. Era fericită, se juca cu fulgii moi și pufoși, îi prindea în haina sa încrețită, vântul îi scutura, apoi veneau alții și alții...

În fiecare zi, vrăbiuțele și câțiva porumbei se așază alături să-și mai țină de urât sau să privească la copilașii ce alunecă cu săniuțele de pe derdeluș. Iar veselia copiilor e atât de molipsitoare, încât uneori îi vine și ei cheful să coboare, să alunece pe albul imaculat al zăpezii.

Când vine noaptea, frunza se învelește cu o plapumă albă din fulgi de omăt, însă niciodată nu-și trage plapuma de nea până peste cap, căci îi place foarte mult să privească cerul.

În vara care tocmai trecuse nu reușise să vadă cerul înstelat, pentru că era acoperită de alte frunze. Acum însă e singură și cerul i se deschide în toată splendoarea sa, iar strălucirea stelelor și a lunii poate fi admirată în tihnă. Iar lucrul cel mai interesant este că uneori se vede zburând prin spațiu, ajunge până la o steluță, steluța îi dăruiește din căldura sa, se întoarce la ram, împarte cu el căldura și, în felul acesta, crede că îi este de folos.

Așa își petrece timpul frunza cea curajoasă de pe ramul înghețat.

Însă, într-o bună zi, soarele începe să strălucească puternic. Se topește numaidecât zăpada, apoi lucrurile se schimbă vertiginos. Din pricina luminii și a căldurii, bătrâna frunză adoarme. Se trezește uneori, doar când aude alături un foșnet bine știut, însoțit de ciripit de păsărele. Mai mult ca sigur venise primăvara.

– Fâș, fâș, fâș! abia de șoptesc micile frunzulițe proaspăt născute din muguri. Priviți, o frunză veche!...

– Nu vreau să ajung ca ea, zice o frunzuliță mică, mică. E atât de... încrețită și de... urâtă. Și noi o să fim la fel?

Nu-i răspunde nimeni. La urma urmei, ce importanță are? Acum sunt tinere și frumoase. Vor acoperi copacul, îl vor proteja de arșiță, de furtuni, de fulgere și, atât timp cât în fiecare primăvară pe ramurile lui vor răsări alte flori, alte frunze – asta va însemna că arborele continuă să trăiască. Ele, frunzulițele tinere, sunt dovada că arborele e viu.

Bătrâna frunză este mulțumită. Zâmbește fericită. Misiunea ei ia sfârșit. I-a arătat recunoștință ramului și a fost alături de el și la bine, dar și la greu... Apoi, nu fiecarei frunze îi este dat să-și vadă nepoatele. Așa că, nu mai are ce face pe ram. La prima adiere de vânt se lasă smulsă. Vântul o rotește prin aer ca pe un fluture, apoi o așază cu grijă alături de surorile sale smulse încă de cu toamnă. Frunza cea curajoasă nu are nicio îndoială – va veni timpul când se va naște iară. Va fi frunză, sau fir de iarbă, sau floare – cine poate ști?

adaptare după Emilia Plugaru

- Rezolvă cerințele următoare!

1 Cum a rămas arborele, odată cu venirea toamnei?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. singur B. înghețat C. părăsit D. dezgolit

2 Cu ce s-a hrănit frunza?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. cu substanțe hrănitore C. cu hrană pentru frunze
B. cu seva arborelui D. cu serul arborelui

3 Cine a ruginit și a încrețit frunza?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. soarele C. gerurile și vânturile reci
B. arșița D. zăpezile

4 Din ce cauză frunza dorea să îi arate recunoștință arborelui?

Scrie răspunsul pe rândurile următoare.

5 Unde se află surioarele frunzei?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. pe ramul înghețat
B. la rădăcina copacului, sub plapuma de zăpadă
C. în pădurea dezgolită
D. pe plapuma de zăpadă, înghețate de frig

6 Cine i-a ales soarta frunzei?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. ea însăși B. copacul C. surorile ei D. ramul înghețat

7 Ce nu a știut niciodată frunza?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. cum a rămas arborele dezgolit
B. cum a smuls vântul, rând pe rând, frunzulițele
C. ce înseamnă adevăratul frig și singurătatea
D. ce înseamnă să nu ai nicio grijă, ca surioarele ei

8 Ce îți amintește frunza, cu nostalgie?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. când frunzele șușoteau, înainte de furtună
- B. când foșnea fericită, împreună cu celelalte frunze
- C. când frunzele tăceau mîlc, înainte de furtună
- D. când foșnea tristă, împreună cu celelalte frunze

9 Cine se adăpostea printre frunze?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. vîntul
- B. o mulțime de insecte
- C. câteva veverițe
- D. o mulțime de păsărele

10 Din ce cauză crezi că au plecat cântătoarele și au rămas doar câteva vrăbiuțe?

Scrive răspunsul pe rîndurile următoare.

11 De ce vrăbiuțele o consideră pe frunză curajoasă?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. pentru că a rămas alături de arbore, înfruntînd gerul, zăpada și arșița
- B. pentru că a rămas alături de arbore, înfruntînd gerul, zăpada și vîntul
- C. pentru că și-a ales singură soarta
- D. pentru că a rămas alături de ele

12 Când considerau vrăbiuțele că arborele avusese nevoie de frunze?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. când risca să fie uscat de arșiță
- B. când trebuia să facă umbră
- C. când cântătoarele și-au clocit ouăle
- D. când risca să fie udat de ploaie

13 Prin ce trec ramurile, în tăcere?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. prin bucurii și veselii
- B. prin zile bune și rele
- C. prin bucurii și tristeți
- D. prin frig și căldură

14 Ce îl copleșește pe ram, în atitudinea frunzei?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. curajul ei	C. emoțiile ei
B. recunoștința ei	D. încrederea ei

15 Cine o ajută pe frunză să reziste până la primăvară?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. vrăbiuțele	C. ramul
B. plapuma de zăpadă	D. vântul

16 Consideri că este bine să arăți recunoștință cuiva?

Bifează răspunsul ales, apoi scrie pe rândurile următoare un argument care să motiveze răspunsul tău.

Da

Nu

17 Când a înțeles frunza că a nimerit într-o lume de poveste?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. când a bătut vântul	C. când a început să plouă
B. când a fost ger	D. când au căzut primii fulgi

18 Din ce cauză frunza nu își trage noaptea plapuma de nea până peste cap?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. îi este foarte cald	C. îi place să privească cerul
B. nu îi place să doarmă învelită	D. îi place să privească pădurea

19 Din ce cauză adoarme bătrâna frunză?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. din cauza oboselii	C. din cauza bătrâneții
B. din pricina luminii și a căldurii	D. din cauza orei târzii

20 Ce este bătrâna frunză pentru frunzulițele proaspăt născute din muguri?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. mamă	C. prietenă
B. bunică	D. soră

- Citește cu atenție textul de mai jos!

Vânturile din România

Dicționarul Explicativ al Limbii Române ne oferă următoarea definiție a vântului: „deplasare pe orizontală a unei mase de aer“.

Vântul se caracterizează prin două elemente: direcție și viteză. Direcția vântului se apreciază, de obicei, în raport cu punctele cardinale și este dată de punctul cardinal dinspre care suflă vântul. Viteza vântului constă în distanța parcursă de aer într-o anumită unitate de timp. Ea se exprimă în m/s sau în km/h.

Unul dintre criteriile după care sunt clasificate vânturile este viteza cu care bat. Astfel, cele cu viteza între 6-11 km/h se numesc **brize**, iar celelalte sunt **vânturi puternice** și depășesc viteza de 50-61 km/h. Cele cu viteza de 75-88 km/h sunt, mai degrabă, **furtuni**, iar cele care au peste 118 km/h sunt **uragane**.

Din pricina așezării geografice a României, în țara noastră întâlnim o gamă variată de vânturi locale.

Primul ar fi **CRIVĂȚUL**, care bate în Moldova, Dobrogea, sudul și estul Munteniei. El suflă mai ales pe timp de iarnă, aducând ger și vânt puternic. În general, poate atinge și viteze de 30-35 m/secundă.

O descriere a acestui vânt este prezentată și de către poetul Vasile Alecsandri, în poezia „Viscolul“:

*„Crivățul din miazănoapte vâjâie prin vijelie,
Spulberând zăpada-n ceruri de pe deal, de pe câmpie.“*

Cu toate că frecvența crivățului este mult mai scăzută în perioada caldă a anului, vara este un vânt păgubitor, cald și uscat care compromite de multe ori culturile agricole din estul și sud-estul României. Crivățul mai este numit și „Vânt de miazănoapte“, deoarece bate dinspre nord, sau „Traistă-goală“, iar în Transilvania este cunoscut și ca „Soreț“, nume inspirat de la Soare.

Dinspre apus bate **AUSTRUL**. Acest vânt bate cu 20-30 km/oră în Oltenia, Banat și Crișana. Este cald, foarte uscat, aducător de secetă și este denumit „Sărăcilă“. În timpul iernii, Austrul este rece și aduce geruri uscate, mari și dure.

O continuare a crivățului poate fi considerat **NEMERUL** sau Nemirul. Bate în estul Transilvaniei, fiind specific îndeosebi Depresiunii Brașovului. Se strecoară în regiunile de la poalele munților, cu viscole puternice și viteze ce depășesc și 20-25 m/secundă. În sudul Munteniei, este cunoscut ca „Băltărețul“ și suflă vara, uneori dinspre sud-vest, ca un vânt calduț și ușor umed. Este prielnic pentru agricultură, aducând ploi bogate.

FOEHNUL, vânt cald și uscat, este **VÂNTUL MARE** din România. Bate la finalul iernii, dinspre culmile Munților Făgăraș spre Depresiunea Oltului din Transilvania, topind zăpezile. Mai sunt și alte vânturi locale, cum ar fi **SUHOVEIURILE**, care bat vara în Podișul Dobrogei, Mehedinți și Bărăgan și au un caracter foarte uscat, **VÂNTUL NEGRU**, denumit și el „Traistă-goală“, care caracterizează zona Dobrogei și sudul Munteniei, fiind un vânt fierbinte ce aduce secetă, și **ZEFIRUL**, care suflă slab dinspre apus.

(Texte adaptate: <http://vremea.meteoromania.ro/taxonomy/term/15>;
<http://vremea.meteoromania.ro/node/14>;
https://ro.wikipedia.org/wiki/V%C3%A2nturi_din_Rom%C3%A2nia)

- Rezolvă cerințele următoare!

1 Care este definiția vântului, preluată din Dicționarul Explicativ al Limbii Române?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. deplasare pe orizontală a unei mase de aer
- B. deplasare pe verticală a unei mase de aer
- C. deplasare pe orizontală a norilor
- D. deplasare pe orizontală a unei mase de oxigen

2 Care sunt elementele care caracterizează vânturile?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. direcție și durată
- B. direcție și temperatură
- C. direcție și viteză
- D. viteză și arie de răspândire

3 Care este unul dintre criteriile după care sunt clasificate vânturile?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. după distrugerile provocate
- B. după durată
- C. după direcție
- D. după viteza cu care bat

4 Ce aduce Crivățul, pe timp de iarnă?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. ploi și vânt puternic
- B. lapoviță
- C. zăpadă
- D. ger și vânt puternic

5 Ce viteză poate atinge Crivățul?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. 30-35 km/oră
- B. 30-35 m/secundă
- C. 45 m/secundă
- D. 30-35 m/oră

6 Cum se numește poetul care a scris poezia „Viscolul“?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. Grigore Alexandrescu
- B. Vasile Muraru
- C. Vasile Alexandrescu
- D. Vasile Alecsandri

7 Ce fel de vânt este Crivățul, atunci când bate vara?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. folositor, rece și uscat	C. când cald, când rece
B. păgubitor, cald și uscat	D. pilduitor

8 Sub ce denumire mai este cunoscut Crivățul?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. Soreț	C. Vântul de la miazăzi
B. Stareț	D. Traistă plină

9 Din ce cauză Crivățul mai este denumit și „Vântul de miazănoapte“?

Scrive răspunsul pe rândurile următoare.

10 Unde se găsesc culturile agricole compromise de Crivăț?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. în nordul României	C. în estul și sud-estul României
B. în vestul și sudul României	D. în vestul și sud-vestul României

11 Din ce direcție bate Austrul?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. dinspre est	C. dinspre nord
B. dinspre vest	D. dinspre sud

12 Ce fel de vânt este Austrul?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. rece, aducător de precipitații
- B. cald, foarte umed, aducător de precipitații
- C. cald, foarte uscat, aducător de precipitații
- D. cald, foarte uscat, aducător de secetă

13 Sub ce denumire mai este cunoscut Austrul?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. Strunilă	B. Sărăcilă	C. Stăpânilă	D. Șuierilă